

Savn, at de særlige communale Commissioner ophæves; ogsaa derigjennem er der et Organ, hvorigjennem andre Meninger end de, der kunne komme tilorde i Communalbestyrelsen, kunne yttre sig. Det vil saaledes sees, at dersom man ikke opretholder en Afstillelse mellem Borgerrepræsentationen som den paa Samfundets Vegne Forvaltningen controllerende Myndighed og Magistraten som den for Forvaltningen Ansvarlige, vil der ikke være noget Organ for Samfundet, hvorigjennem dette kan komme til sin Ret ligeoverfor Forvaltningen; thi at de, der selv udøve Forvaltningen, skulde kontrollere sig selv, det vilde dog være en Urimelighed. Den Mangel, der saaledes vilde opstaae i Organismen, vil altsaa kun kunne afhjælpes ved, at Borgerrepræsentationen, ved at fritages for Ansvar for Forvaltningen, kan kontrollere denne. Dette kan netop see saavel i de store som i de smaa Kjøbstæder ved at bestikke borgerlige Raadmænd til Forvaltningen af de forskjellige Anliggender, hvorved tillige det borgerlige Element, der visstnok ikke kan undværes ved Forvaltningen hverken i de store eller smaa Byer, kan komme til sin fulde Ret. Dette er ogsaa Midlet, hvorved de Byer, som ere uheldigt stillede med Hensyn til det magistratske Element, og hvor maastee dette paa det communale Omraade er ganske ubrugeligt, vil kunne befrie sig for alle Ulemper af dette og lade den væsentligste Deel af Forvaltningen udføre ved de af Forsamlingen selv valgte Mænd. Det er derfor min Overbevisning, at naar vi komme ind paa denne Ordning, saa vil det være hensigtsmæssigt, ja maastee nødvendigt, at der i Byerne, saavel i de store som i de smaa, udnævnes borgerlige Raadmænd, som da ville have et bestemt og vigtigt Omraade for deres Virksomhed, en f. Ex. som Styre af Fattigvæsenets, en af Skolevæsenets Anliggender o. s. v., medens det paa den Maade, som Raadmandsstillingen hidtil har været ordnet, har været meget vanskeligt at forstaae denne Stillings Betydning. Det forekommer mig virkelig saaledes, at den Ordning, der her er foreslaaet, fuldstændig kan tilfredsstille de forskjellige Anskuelser, som i forrige Session fremsattes, og det forekommer mig, at der er givet et overmaade godt Grundlag, paa hvilket den

communale Frihed kan udvikle sig og komme til sin fulde Ret.

Efter at have forudstillet dette skal jeg tillade mig at fremsøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragrapher. Jeg skal begynde med § 2, hvori den samlede communale Bestyrelse er betegnet med Ordet „Byraadet“. Jeg veed, at dette Ord har fundet megen Anklang andesteds; jeg finder det nu ikke at være noget smukt Ord, finder det ikke engang at være nogen adæquat Betegnelse for, hvad der ved det skulde betegnes: den communale Styrelse; dette Begreb kan ikke godt substitueres ved „Byraadet“. Det synes ogsaa, at man i Lovforslaget er ligesom stødt paa forskjellige Vanskeligheder ved at skulle benytte Ordet „Byraad“ som omfattende baade Magistrat og Borgerrepræsentation og tillige som Betegnelse for den særlige Art af Virksomhed, der indenfor det samlede Byraad skal udøves af de to Sider af dets Medlemmer, idet der, som man vil see i §§ 14 og 15, bruges det Udtryk: „Byraadet og Magistraten“ og, som man vil see i § 18, „Byraadet“ eller „Magistraten“, saa at man saaledes snart ved Byraadet betegner begge Dele af dette, snart kun den ene Deel i Modsetning til den anden. — Ligeledes vil man, naar der tales om Forsamlingens to Grupper, kalde den ene Borgmester eller Magistrat og den anden de umiddelbart valgte Medlemmer og Borgerrepræsentationens Formand: „Formanden for de umiddelbart valgte Medlemmer“. Det forekommer mig, at dette nye danske Ord, naar man alligevel vil beholde Ordet „Commune“, dog ikke fortjener en saa særlig Opmærksomhed, at man skulde gøre sig den Uleilighed at indføre denne Omfærdning: „Formanden for de umiddelbart valgte Medlemmer“. Men for at tilfredsstille den Kjærlighed, som Nogle nære til Ordet „Byraadet“, forekommer det mig i alt Fald bedre, at man benytter Ordet alene som Betegnelse for Borgerrepræsentationen, og at det altsaa kommer til at hedde: „at Communens Anliggender styres af den samlede Communalbestyrelse, som bestaaer af Magistrat og Byraad, saaledes at ved dette sidste betegnes alene de umiddelbart valgte Medlemmer. Dette er ogsaa et Mæglingsforslag, som jeg tænkte